

Til Konkurransetilsynet

Høringsuttalelse til utkast til veileder om prisdiskriminering

Vi viser til Konkurransetilsynets høringsbrev av 26.10.2021 med utkast til veileder om prisdiskriminering.

KLF er positive til Konkurransetilsynet (KT) initiativ med å utarbeide en «Veileder om prisdiskriminering» slik at bedrifter får økt kunnskap om de rettslige og økonomiske aspektene ved en vurdering av når prisdiskriminering kan være i strid med konkurranseloven.

I hht SSB er det i Norge i dag ca 180 000 bedrifter med under 20 ansatte, men det er mindre enn 10 000 med flere enn 50 ansatte. Vårt hovedinntrykk av utkastet er lite egnet for å veilede de bedriftene det er flest av; små og mellomstore bedrifter som jobber i det norske markedet og konkurrerer lokalt. Med kunnskap fra vår egen bransje, der 20 årsverk er en ganske vanlig bedriftsstørrelse, vet vi at ledelsen i slike selskap gjerne har et sterkt fokus på operativ drift om daglig markedsarbeid.

For at veilederen skal være et nyttig verktøy for disse bedriftene, bør den utformes og skrives slik at «bedriftsledere flest» opplever at den gir svar på spørsmål og praktiske problemstillinger uten at de må kjøpe inn juridisk ekspertise når de lurer på hvor grensene går i konkurransemessig sammenheng. Slik veilederen er utformet gir den inntrykk av å være en veileder og «huskeliste» for KTs egne fagfolk og for de juridiske fagmiljøene i større bedrifter sitt arbeid.

Det er positivt at veilederen er allmenngyldig i sin utforming. Konkurransesproblematikk oppstår på alle handelsnivåer i verdikjedene, alle sektorer og bedriftsstørrelse eksponeres for dette. Det er derfor viktig at aktørene settes i stand til ikke bare å unngå selv å drive ulovlig prisdiskriminering, men settes i stand til å avdekke når de selv utsettes for dette. Typisk vil for eksempel mange foredlingsbedrifter i kjøtt- og fjørfebransjen ha de samme leverandørene – leverandører som vil ha vesentlig mye større forhandlingsmakt enn kundene.

Skal en bedrift kunne bedømme om den utsettes for ulovlig prisdiskriminering, er det en forutsetning at de har kunnskap om flere priser enn sin egen. Veilederen gir ingen hjelp til bedrifter som stiller seg dette spørsmålet. Og uten at bedrifter settes i stand til selv å forstå om de utsettes for prisdiskriminering, vil heller ikke sakene som kan avdekke at ulovlig prisdiskriminering utøves, komme til overflaten.

I verdikjeder som handler med ferskvarer med korte holdbarhetsdatoer, kan prisdiskriminering bli i praksis kamuflert i tallmateriale som strekker seg over lengre tidsintervaller. Og evt kunnskapen om at det har foregått ulovlig prisdiskriminering flere måneder tidligere, har ingen reell nytte for aktørene. Varestrømmer i verdikjeder basert på biologisk produksjon er i konstant endring og i praksis umulig å stanse. Det er den dagsaktuelle situasjonen som alltid må løses umiddelbart, og selv om råvarene er de samme kan produktmiksen og mengde endres betydelig på kort varsel.

KT bør åpne mer generelt for at bransjeorganisasjoner skal ha anledning til å samle inn relevant informasjon, også om priser, og bearbeide disse på et aggregert nivå i tilnærmet sanntid.
Vi anmoder KT å innarbeide informasjon i veiledere om hvordan bedrifter kan avdekke om de utsettes for ulovlig diskriminering.

Vennlig hilsen

Bjørn-Ole Juul-Hansen